

Retningslinjer for behandling av skikkethetsaker ved VID vitenskapelige høyskole

Fastsatt av rektor 11. november 2016, revidert 9. august 2017

Retningslinjene bygger på lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler §§ 4-10 og 4-12, og forskrift 30. juni 2006 nr. 859 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

1. Innledning og bakgrunn

I henhold til § 4-10 i lov om universiteter og høyskoler (uhl.) skal høyskolen i utvalgte utdanninger vurdere om den enkelte student er skikket for yrket. Skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet.

Hvilke utdanninger som omfattes av skikkethetsvurdering og håndtering av skikkethetsaker er fastsatt i forskrift 30. juni 2006 nr. 859 om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-06-30-859?q=skikkethet>

For VID vitenskapelige høyskole skal skikkethetsvurdering foregå ved følgende utdanninger:

- Ergoterapeut
- Sosionom
- Sykepleier
- Vernepleier
- Profesjonsutdanningen i teologi

Skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetninger for å kunne utøve yrket. En student som utgjør en mulig fare for liv, fysisk og psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til de pasienter, brukere, barnehagebarn, elever, eller andre studenten vil komme i kontakt med under praksisstudiene eller under fremtidig yrkesutøvelse, er ikke skikket for yrket.

Løpende skikkethetsvurdering av studentene skal foregå gjennom hele studiet, og skal inngå i en helhetsvurdering av studentens faglige og personlige forutsetninger for å kunne fungere som yrkesutøver. God skriftlig dokumentasjon er viktig ved bekymring i den løpende skikkethetsvurderingen.

Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering. Forvaltningslovens regler om saksbehandling kommer til anvendelse ved særskilt skikkethetsvurdering.

2. Begrunnet tvilmelding

Tvil om en students skikkethet meldes skriftlig til den som er institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering. Alle som er i kontakt med studenten kan levere inn tvilmelding. I de fleste tilfeller faglærere eller praksisveiledere, men også medstudenter og ansatte i administrasjonen ved høghskolen. Det er ikke anledning til å være anonym for den som leverer tvilmelding, men den som leverer tvilmelding er ikke part i saken.

2.1 Grunnlag for tvilmelding for utdanninger i helse- og sosialfag

Minstekrav for å kunne stadfeste at det foreligger manglende skikkethet i utdanninger innenfor helse- og sosialfag er at minst ett av følgende kriteriene er oppfylt:

- a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse og respekt for elever, pasienter, klienter eller brukere.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med elever, pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere.
- c) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.
- d) studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg medikamenter på ulovlig vis.
- e) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- f) studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle.
- g) studenten viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade av elever, pasienter, klienter eller brukere.
- h) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.

2.2 Grunnlag for tvilmelding for profesjonsutdanningen i teologi

En student er uskikket i profesjonsutdanningen i teologi dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse, innlevelse og respekt for de mennesker de møter i sitt arbeid.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med mennesker i sårbare livssituasjoner, pårørende og samarbeidspartnere.
- c) studenten viser manglende vilje eller evne til å skape et miljø som tar hensyn til barns, unges og voksnes sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse.
- d) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen eller overfor brukere, konfidenter eller barn, unge og voksne i sårbare livssituasjoner.
- e) studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn og unge.

- f) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- g) studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i profesjonsutdanningen og kommende yrkesrolle.
- h) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.
- i) studenten er ikke i stand til å utføre de yrkesmessige handlinger praksis krever.

3. Arbeidsdeling i behandling av skikkethetsaker

Høgskolens styre har oppnevnt en skikkethetsnemnd, og to ansatte ved institusjonen er oppnevnt som institusjonsansvarlige for skikkethetsvurderingen. Skikkethetsnemnda behandler saker fremmet av institusjonsansvarlig.

Institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering skal gi råd til fakultetene i konkrete saker som gjelder studenters skikkethet for yrke, forberede saker for behandling i skikkethetsnemnda og sikre kompetanse på skikkethetsarbeid i høgskolen og i høgskolens skikkethetsnemnd.

En skjematisk framstilling av saksgang ved vurdering av skikkethet, fra løpende til særskilt skikkethetsvurdering ved VID vitenskapelige høgskole, framgår av vedlegg 1.

3.1 Behandling hos institusjonsansvarlig

Institusjonsansvarlig skal varsle studenten skriftlig om at det foreligger begrunnet tvil om vedkommendes skikkethet. Dette gjøres ved innkalling til en vurderingssamtale. En av hensiktene med samtalen er å sørge for at saken blir så godt opplyst som mulig. Studentene kan ha med seg en talsperson i vurderingssamtalen. Studenten skal få tilbud om utvidet oppfølging og veiledning med mindre det er åpenbart at slik oppfølging ikke er egnet til å hjelpe studenten.

Fra vurderingssamtalen skal det lages skriftlig referat, som inneholder en beskrivelse av saksforholdet og eventuelle planer for utvidet oppfølging og veiledning av studenten.

Praksisperioder kan utsettes fra tvilmelding er mottatt til etter at utvidet veiledning er avsluttet, eller til saken er avgjort.

Hvis utvidet oppfølging og veiledning ikke medfører den nødvendige endring og utvikling hos studenten, skal institusjonsansvarlig fremme saken for skikkethetsnemnda.

God skriftlig dokumentasjon har avgjørende betydning i skikkethetsaker. Hvordan dette skal gjøres framgår av vedlegg 2.

3.2 Behandling i skikkethetsnemnda

Saker som fremmes for skikkethetsnemnda skal følges av all skriftlig dokumentasjon i saken. Nemnda skal utrede saken ytterligere dersom det er nødvendig.

Studenten skal varsles i god tid om tidspunktet for møtet, og gjøres kjent med sakens opplysninger. Studenten skal ha mulighet til å legge frem sine synspunkter for nemnda skriftlig og/eller i møte. Studenten har rett til å la seg bistå av advokat eller annen talsperson fra sak er reist i skikkethetsnemnda (uhl. 4-10). Utgiftene til dette dekkes av institusjonen, og statens satser skal legges til grunn.

Nemnda lager en innstilling til høgskolens klagenemnd med en vurdering av hvorvidt studenten er skikket eller ikke, hvorvidt studenten bør utestenges helt eller delvis fra den aktuelle utdanningen, samt lengden på utestengingsperioden og eventuelle vilkår for at studenten skal få gjenoppta utdanningen. Uenighet i nemnda skal begrunnes og fremgå i innstillingen.

3.3 Behandling i høgskolens klagenemnd

På bakgrunn av innstilling fra skikkethetsnemnda fatter høgskolens klagenemnd vedtak om at en student ikke er skikket etter reglene i lov om universiteter og høyskoler § 4-10 tredje ledd og fjerde ledd. Det skal ikke utstedes vitnemål for den aktuelle utdanningen til en student som er funnet ikke skikket.

Hvis en student som er funnet ikke skikket skal utestenges fra utdanningen, skal det fattes særskilt vedtak om dette. Studenten kan utestenges fra utdanningen i inntil 5 år. Ved kortere utestenging kan styret eller institusjonens klagenemnd stille vilkår som må være oppfylt før utdanningen gjenopptas.

Vedtak om utestenging skal opplyse studenten om at vedkommende ikke kan søke eller ta imot plass ved tilsvarende utdanninger ved institusjoner under lov om universiteter og høyskoler i utestengingsperioden, og at vedkommende må søke nytt opptak dersom utdanningen skal gjenopptas etter utestengingsperioden.

4. Klage på vedtak

Studenten kan påklage klagenemndas vedtak etter reglene i forvaltningsloven. Klageorgan er Felles klagenemnd.

5. Sentralt register

Når det er fattet vedtak om at en student utestenges på grunn av vedtak om ikke skikkethet skal opplysninger om studentens navn, personnummer, kode for hva vedkommende er utestengt for og utestengelsesperiode legges inn i det nasjonale Register for utestengte studenter (RUST) via FS.

Opplysningene i det sentrale registeret slettes automatisk når utestengingsperioden er over.

Hvis et vedtak blir omgjort etter klage, skal høgskolen umiddelbart sørge for at opplysningene om studentene i RUST fjernes.

Vedlegg 1

Saksgang ved vurdering av skikkethet ved VID vitenskapelige høgskole – fra løpende til særskilt skikkethetsvurdering			
Skikkethets- vurdering:	Tema/fase:	Ansvarlig nivå:	Saksbehandling:
Løpende skikkethets- vurdering	Lærer/veileder/adm. ansatt reagerer på adferd med bekymring	Fakultet	Lærer/veileder/adm. ansatte gir tilbakemelding/veiledning direkte til studenten. Dokumenteres og arkiveres ved studieleder. Saken finner evt. sin løsning.
	Flere bekymringer mottas på konkrete episoder	Fakultet	Grunnlag vurderes og oppfølging/veiledning håndteres. Dette dokumenteres. Kopi til student og til studieleder som arkiverer. Dekan og evt. prodekan orienteres. Melding om tvil om skikkethet oversendes institusjonansvarlig.
	Institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering mottar tvilsmelding	Institusjons- ansvarlig Høgskolen sentralt	Oppfølging av tvilsmelding: vurdering om det er grunnlag for meldingen ihht. forskrift. Det opprettes sak om tvil om skikkethet i arkiv.
Særskilt skikkethets- vurdering	Institusjonsansvarlig følger opp saken	Institusjons- ansvarlig Høgskolen sentralt	Institusjonsansvarlig innkaller student m/talsperson og ansvarlig leder til vurderingssamtale. Studenten belyser saken, evt. avtales forsterket veiledning og oppfølgende samtale.
	Institusjonsansvarlig fremmer sak for skikkethetsnemnda	Høgskolen sentralt (skikkethets- nemnda)	Skikkethetsnemnda utreder saken ytterligere. Lager innstilling i saken. Fremmer evt. skikkethets sak til klagenemnda.
	Behandling i institusjonens klagenemnd	Høgskolen sentralt (klage- nemnda)	Vedtak fattes. Eventuelle betingelser/ utestenging settes i verk. Utestenging registreres i RUST.

Vedlegg 2

Rutiner for dokumentasjon av skikkethetsvurderinger ved VID vitenskapelige høyskole

1. Løpende skikkethetsvurdering - dokumentasjon av bekymring

Løpende skikkethetsvurdering foregår kontinuerlig. Hvis studentens adferd vekker bekymring om skikkethet for yrket, skal studenten få tilbakemelding om dette. Tilbakemeldingene skal dokumenteres i høyskolens saksarkiv.

1.1 Konkret beskrivelse av hendelsen/adferd

- Hvor/Sted
- Når/tid
- Hvem var til stede
- Hvorfor var de sammen
- Hva ble sagt og gjort av de som var til stede

Det skal være en så korrekt gjengivelse av hendelsen eller hendelsesforløpet som mulig.

1.2 Tolkning/vurdering av hendelsen

Her skal lærer/veileder gi sin tolkning og vurdering av hendelsen. Det er viktig at det kommer fram så tydelig som mulig på hvilken måte lærer vurderer studentens adferd som bekymringsfull.

Der det ikke er samsvar mellom student og ansatts vurdering av hendelsen kan eventuelt studenten legge ved en egen beskrivelse.

1.3 Underskrift

Signatur/underskrift til lærer og student.

1.4 Lagring av dokumenter

- Det opprettes en sak i p360
- Saken lagres u.off. med tilgangsgruppe: Student
- Tittel på sak: Løpende skikkethetsvurdering vedrørende «studentens navn»
- Offentlig sakstittel: Samme som over uten studentens navn
- Det opprettes et dokument i saken som et internt notat
- Tittel på dokumentet: Bekymring vedrørende «studentens navn»
- Dokumentet lagres u.off. med tilgangsgruppen: Student

Studieleder har ansvaret for å opprette saken i p360.

2. Tvilsmelding – særskilt skikkethetsvurdering

Alle som er i kontakt med studenten kan levere tvilsmelding. Den skal være begrunnet og vise til minst et kriterium i forskrift om skikkethetsvurdering.

Tvilsmeldingen sendes til institusjonsansvarlig som oppretter sak i p360.

- Det opprettes en sak i p360
- Saken lagres u.off. med tilgangsgruppe: Student
- Tittel på sak: Særskilt skikkethetsvurdering vedrørende «studentens navn»
- Offentlig sakstittel: Samme som over uten studentens navn
- Det opprettes dokumenter i saken som interne notater
- Tittel på det første dokumentet i saken: Særskilt skikkethetsvurdering av «studentens navn»
- Dokumentet lagres u.off. med tilgangsgruppen: Student

§ 4. Vurderingskriterier for logoped-, helse- og sosialfagutdanningene og tolkeutdanning i tegnspråk

En student er uskikket i utdanningene som nevnt i § 1 nr. 3 til og med 22, 25 og 27 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a) Studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse og respekt for elever, pasienter, klienter eller brukere.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med elever, pasienter, klienter, brukere, pårørende og samarbeidspartnere.
- c) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen.
- d) studenten misbruker rusmidler eller tilegner seg medikamenter på ulovlig vis.
- e) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- f) studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i studiet og kommende yrkesrolle.
- g) studenten viser uaktsomhet og uansvarlighet som kan medføre risiko for skade av elever, pasienter, klienter eller brukere.
- h) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.

§ 5. Vurderingskriterier for profesjonsutdanningen i teologi

En student er uskikket i utdanningen som nevnt i § 1. nr. 23 dersom ett eller flere av følgende kriterier er oppfylt:

- a) studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg, forståelse, innlevelse og respekt for de mennesker de møter i sitt arbeid.
- b) studenten viser manglende vilje eller evne til å samarbeide og til å etablere tillitsforhold og kommunisere med mennesker i sårbare livssituasjoner, pårørende og samarbeidspartnere.
- c) studenten viser manglende vilje eller evne til å skape et miljø som tar hensyn til barns, unges og voksnes sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse.
- d) studenten viser truende eller krenkende atferd i studiesituasjonen eller overfor brukere, konfidenter eller barn, unge og voksne i sårbare livssituasjoner.
- e) studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn og unge.
- f) studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- g) studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i profesjonsutdanningen og kommende yrkesrolle.
- h) studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.
- i) studenten er ikke i stand til å utføre de yrkesmessige handlinger praksis krever.

Tvilmelding sendes til institusjonsansvarlig for skikkethetsvurdering.